

A woman in a long, flowing blue dress with a lace hem stands barefoot on dark, wet rocks. The background is a soft, out-of-focus sunset over the ocean, with warm orange and pink hues. The title is overlaid on the image in a mix of orange and white fonts with decorative flourishes.

MERGAITĖ
ANT JŪROS
SKARDŽIO
LUCINDA
RILEY

TYTO ALBA

MERGAITĖ
ANT JŪROS
SKARDŽIO
LUCINDA
RILEY

Romanas

Iš anglų kalbos vertė
Aušra Karsokienė

VILNIUS 2014

Aurora

Aš esu aš.

Papasakosiu jums vieną istoriją.

Sako, tie žodžiai, kuriuos ką tik parašiau, kiekvienam rašančiam sunkiausi.

Kitaip tariant, sunkiausia pradėti pasakojimą. Nusižiūrėjau į pirmuosius savo mažojo brolio rašytinius bandymus. Jo pasakojimų pradžia visada patraukia mane paprastumu.

Taigi, pradėjau.

Turiu perspėti, kad aš ne profesionali rašytoja. Tiesą sakant, nepamenu, kada paskutinį kartą vedžiojau rašiklį popieriuje. Juk visada kalbėjau kūnu. Kadangi to nebegaliu, nusprendžiau išsakyti tai, kas sukasi galvoje.

Rašau neturėdama jokių ketinimų tai išspausdinti. Įtariu, kad labiau tai darau iš savimeilės. Esu pasiekusi tą gyvenimo tarpsnį, kurio visi bijo, – mano dienos pilnos praeities, nes ateities nedaug likę.

Rašyti – vis šiokia tokia veikla.

Ir dar manau, kad mano pasakojimas – mano ir mano giminės istorija, kurios pradžia siekia beveik šimtą metų iki man gimstant, – bus įdomus.

Žinau, visi taip mano apie savo giminės istoriją. Ir neklysta. Kiekvienos žmogiškos būtybės esimas pakeri, kiekvieno žmogaus gyvenime didžiulė trupė atlieka teigiamų ir neigiamų veikėjų vaidmenis.

Ir beveik visada kur pakeliui įvyksta stebuklas.

Aš gavau princesės iš visiems žinomos pasakos vardą. Gal dėl

to visada ir tikėjau stebuklais. O tapusi vyresnė supratau, kad ta pasaka yra didžiojo gyvenimo šokio alegorija, – tą šokį visi šokame nuo pat gimimo akimirkos.

Ir negalime liautis šokę iki mirties.

Taigi, mielas Skaitytojau, – galiu į tave kreiptis, nes, reikia manyti, mano pasakojimas rado auditoriją, jei jau tu jį skaitai, – leisk papasakoti savąją istoriją.

Kadangi daugelis veikėjų mirė dar man negimus, pasistengsiu juos atgaivinti vaizduotėje.

Perkratydama galvoje dviejų kartų išgyventą istoriją, kurią papasakosiu, matau joje vyraujančią temą. Be abejo, tai meilė ir jos nulemta būtinybė rinktis.

Daugelis jūsų iškart pagalvosite, kad kalbu apie vyro ir moters meilę, – ir tikrai čia jos netrūks. Bet yra ir daugiau stiprios meilės pavidalų, nė kiek nenusileidžiančių galybė – pavyzdžiui, tėvų meilė vaikui. Ji taip pat gali būti griaunantis, naikinantis apsėdimas.

Kita ryški šio pasakojimo tema yra beprotiški arbatos kiekiai, kokius, pasirodo, žmonės gali išgerti, – bet aš kryptu į šalį. Prašau atleisti – tai senų žmonių įprotis. Taigi tęsiu toliau.

Vesiu jus į priekį ir įsiterpsiu ten, kur, man atrodo, reikia kaitę išsamiau paaiškinti, nes ši istorija paini.

Kad būtų dar painiau, manau, pradėsiu savo sakmę nuo tam tikrų įvykių pabaigos, nuo tada, kai man, likusiai be mamos, buvo aštuoneri. Uolos viršūnė, nuo kurios atsiveria Danvorlio įlanka – mano mylimiausia vieta pasaulyje.

Kartą gyveno...

1

Danvorlio įlanka, Vakarų Korkas, Airija

Pavojingai arti uolėto jūros skardžio atbrailos stovėjo smulkutė figūrėlė. Stiprus vėjas nuo jūros plaikstė už nugaros supūstus vešlius varinius jos plaukus. Iš po kulkšnis siekiančio plono balto medvilninio drabuželio matėsi smulkutės basos pėdos. Ji laikė ištiesusi rankas delnais žemyn į pilkus putojančius jūros vandenį, užvertusi į dangų blyšką veidą, tarsi atiduodama save stichijoms kaip auką.

Granija Rajan stovėjo užhipnotizuota šio vaiduokliško regėjimo. Jos pojūčiai buvo pernelyg sujaukti, kad leistų suvokti, ar tai, ką mato priešais, yra tikra, ar sukurta vaizduotės. Ji trumpam užsimerkė ir vėl atsimerkusi pamatė, kad figūrėlė ten pat. Smeigenis pasiekus reikiamiems signalams, ji atsargiai žengė porą žingsnių artyn.

Labiau prisiartinusi Granija suvokė, kad tai viso labo vaiko figūrėlė, o baltas medvilninis drabužėlis – naktiniai marškiniai. Granija matė virš jūros dunksančius juodus audros debesis ir pirmieji sūrūs artėjančio lietaus lašai nutvilkė jai skruostus. Smulkučio žmogiško pavidalo gležnumas prieš nuožmies galybės siautulį – tai privertė ją skubiau žengti artyn.

Vėjas čaižė jai ausis ir ėmė niršiai kaukti. Granija sustojo per dešimt jardų nuo mergaitės, kuri vis dar stovėjo nejudėdama. Matė, kaip pamėlę kojų piršteliai atkakliai įsispyrę laiko ją ant

uolos, o vis stiprėjantis vėjas blaško liaunutį stuomenį kaip gluosnio vytelę. Ji priėjo arčiau prie mergaitės ir sustojo tiesiai už nugaros, neišmanydama, ko griebtis. Granijai kilo instinktyvus noras tiesiog pribėgus ją sučiupti, bet jei išgąsdinta mergaitė būtų atsisukusi, vienas žingsnis į šalį galėjo baigtis tragedija, apie kurią baisu ir pagalvoti, – vaiką būtų ištikusi neišvengiama mirtis ant putotų akmenų nukritus nuo šimto pėdų skardžio.

Granija stovėjo ir ją vis labiau ėmė panika beviltiškai laužant galvą, kaip ištraukti vaiką iš pavojaus. Bet, jai dar nieko nenusprendus, mergaitė lėtai atsisuko ir įrėmė į ją neregincias akis.

Granija instinktyviai ištiesė rankas.

– Nebijok, nieko tau nedarysiu. Eikš pas mane, ir nieko tau nenutiks.

Mergaitė tebestovėjo įsmeigusi į ją akis, nekrustelėdama iš vietos ant pat uolos krašto.

– Parvesiu tave namo, tik pasakyk, kur gyveni. Čia tu gali žūti. Būk gera, noriu tau padėti, – meldė Granija.

Ji žengė dar vieną žingsnį artyn ir tada mergaitė, sakytum, pabudo iš sapno, jos veidu perbėgo baimės šešėlis. Staiga ji pasisuko dešinėn ir ėmė bėgti tolyn nuo Granijos uolos pakraščiu, paskui dingo iš akių.

– Jau buvau besiunčianti paieškos būrį tau įkandin. Dėl Dievo meilės, ta audra kaip reikiant įsisiautėjo.

– Mama, man trisdešimt vieni metai, iš jų pastaruosius dešimt gyvenau Manhatane, – ironiškai atsakė Granija žengdama į virtuvę ir kabindama savo šlapią striukę virš „Reiberno“ viryklės. – Nebereikia manim rūpintis. Prisimink, aš jau didelė mergaitė. – Žengdama prie motinos, dengiančios stalą vakarienei, ji nusišypsojo ir pabučiavo ją į sprandą. – *Iš tikrųjų.*

– Gal ir taip, bet pažinojau už tave stipresnių vyrų, kuriuos tokia perkūnvėtrė nubloškė nuo uolėto skardžio. – Katlina Rajan mostelėjo į virtuvės langą, už kurio siautėjantis vėjas monotoniškai plakė į stiklą rudas nužydėjusios visterijos vijoklio šakeles. – Ką tik užplikiau karštimo. – Nusišluosčiusi rankas į prijuostę, Katlina pasuko prie „Reiberno“. – Nori, įpilsiu?

– Va čia tai puiku, mam. Gal prisėstum ir kelias minutes pailsintum kojas, o aš mums abiem įpilsiu? – Granija nuvairavo motiną prie virtuvės stalo ir ištraukusi kėdę iš užstalės meiliai pasodino.

– Bet tik penkias minutes, šeštą grįš vaikinai ir norės vakarienės.

Pildama stiprią arbatą į puodelius, Granija kilstelėjo antakį, be žodžių parodydama, ką mano apie motinos tarnavimą vyrui ir sūnui. Per dešimt metų, kol nebuvo namie, niekas nė trupučio nepasikeitė – Katlina visada pataikavo savo vyrams, jų poreikius ir norus keldama aukščiau savųjų. Tačiau kontrastas tarp motinos ir jos pačios gyvenimo, kuriame emancipacija ir lyčių lygybė buvo norma, vertė Graniją jaustis nejaukiai.

Vis dėlto... su visa jos laisve nuo to, ką daugelis šiuolaikinių moterų laikytų senamadiška vyrų tironija, kuri iš jų labiau patenkinta gyvenimu – motina ar duktė? Granija liūdnai atsiduso motinai į arbatą pildama pieno. Ji iš anksto žinojo atsakymą.

– Na va, tu kaip visada, mama. Nori sausainio? – Granija pastatė priešais Katliną skardinę dėžutę ir atvožė dangtelį. Kaip įprasta, ji buvo pritutinta su vaniliniu kremu keptų ir burboniškų sausainių bei smėlinių žiedų riekučių. Dar vienas vaikystės reliktas – kai kurioms figūra besirūpinančioms jos bendraamžėms niujorkietėms jis būtų sukėlęs siaubą it miniatiūrinis branduolinis ginklas.

Paėmusi porą sausainių Katlina tarė:

*Perkratydama galvoje dviejų kartų išgyventą istoriją,
kurią papasakosiu, matau joje vyraujančią temą.
Be abejo, tai meilė ir jos nulemta būtinybė rinktis.*

Lucinda Riley (Liusinda Raili) – britų žurnalistė, rašytoja. Baigusi aktorės karjerą, ji atsidėjo rašymui ir sulaukė sėkmės: jos romanai iš karto užkariavo viso pasaulio skaitytojų širdis. Lietuvių kalba jau išleistos knygos „Orchidėjų namai“ ir „Levandų sodas“ („Tyto alba“, 2012 m., 2013 m.). „Mergaitė ant jūros skardžio“ – jaudinanti dviejų

šeimų istorija. Šis psichologinis jausmų romanas pasakoja apie praeitį, kurioje išgyventos aistros lemia dabar gyvenančių žmonių likimus, jiems patiems to nė neįtariant...

.....

Skulptorė Granija Rajan iš Niujorko grįžta į Airijos kaimelį, kur šeimos prieglobstyje tikisi rasti ramybę po kūdikio netekties ir susivokti savo jausmuose. Išėjusi pasivaikščioti, ji pamato ant jūros skardžio stovinčią mergaitę – basą, su naktiniais marškiniais, palaidais plaukais. Granija ir mergaitė, vardu Aurora, susidraugauja iš karto; tačiau abi dar nenumano, kad ši pažintis bus raktas į dviejų šeimų praeitį. Ir kad mergaitė pakeis visą Granijos gyvenimą.

Lucinda Riley meistriškai kuria dviejų šeimų – Rajanų ir Lajelių – bendros istorijos pynę. Švelnios ir kilnios meilės romanas karo metų Londone susipina su sudėtingais dviejų žmonių santykiais šiuolaikiniame Niujorke. Šeimų likimai jaudina ir kartu slegia tuos, kurie norėtų pradėti gyventi iš naujo, atskleidus Rajanų ir Lajelių paslaptis...

Romantiška, jaudinanti ir nepaprastai įtraukianti Aurosos ir Granijos istorija dar kartą primena, kad meilė visuomet atgimsta iš naujo. Ir tikėjimas tuo atgimimu gali viską įveikti.

